

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 583/2001

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Α΄

Συνεδρίαση 3-10-2001

Σύνθεση

Προεδρεύων: Δημήτριος Λάκκας, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Νομικοί Σύμβουλοι: Ηλίας Παπαδόπουλος, Θεόδωρος Ρεντζεπέρης,
Νικόλαος Κατσιμπας, Χαρίκλεια Παλαιολόγου, Χρήστος Παπαδόπουλος

Εισηγητής: Θεόδωρος Ρεντζεπέρης.

Αριθμ.Ερωτ. : 3128/23-7-01 Γραφείου Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Περίληψη Ερωτημάτων: Ερωτάται αν:

1. α/ Για τον έλεγχο του ανεκτέλεστου μέρους των συμβάσεων μιας εργοληπτικής επιχείρησης λαμβάνονται υπόψη μόνο οι εκκρεμείς εργολαβικές συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 1418/84 ή και οι εκκρεμείς (εργολαβικές) συμβάσεις τις οποίες έχει συνάψει η επιχείρηση με άλλους φορείς που εκτελούν δημόσια έργα, οι οποίες όμως έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του Ν. 1418/84.

β/ Για τον έλεγχο του ανεκτέλεστου μέρους των εργολαβικών συμβάσεων λαμβάνονται υπόψη όλες οι εκκρεμείς (εργολαβικές) συμβάσεις δημόσιων έργων της επιχείρησης ή μόνο όσες αφορούν σε δημόσια έργα της ίδιας κατηγορίας με το δημοπρατούμενο και

2) Το σχετικό άθροισμα συγκρίνεται με το τριπλάσιο του ορίου της τάξης στην οποία ανήκει η επιχείρηση για την κατηγορία αυτή ή με το τριπλάσιο του ορίου της τάξης στην οποία ανήκει η επιχείρηση για άλλη κατηγορία και σε καταφατική περίπτωση με ποια (κατηγορία).

ΓΝΩΜ 4827**

Επί των ερωτημάτων αυτών το Α' Τμήμα του Ν.Σ.Κράτους γνωμοδότησε ως κατωτέρω:

Ι. α/ Στο άρθρο 15 παρ.1 εδ. πρώτο του Ν. 1418/84 (Α. 23) όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2229/94 (Α. 138) αναγράφεται ότι: «15 παρ.1. Την κατασκευή δημόσιων έργων επιτρέπεται να αναλαμβάνουν ημεδαπές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) και στην αντίστοιχη με το έργο κατηγορία και τάξη εγγραφής, καθώς και εργοληπτικές επιχειρήσεις Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις».

Περαπέραν, στο άρθρο 16 παρ. 5 και 7 του αυτού νόμου, όπως τροποποιήθηκε με τις παραγράφους 9, 10 και 11 του άρθρου 14 του Ν. 2229/94 ορίζεται ότι: «16 παρ.5. Η κατάταξη στο Μ.Ε.ΕΠ. των εργοληπτικών επιχειρήσεων γίνεται σε μία ή περισσότερες απ' τις κατηγορίες των έργων οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, λιμενικών και ηλεκτρομηχανολογικών. Με Π. Δ/μα μπορεί να ανασπροσδιορίζονται οι κατηγορίες αυτές και να ρυθμίζονται τα μεταβατικά προβλήματα που ανακύπτουν στην περίπτωση αυτή. (σημ. Με το άρθρο 3 παρ.1 του ΠΔ 472/85 προστέθηκε και η κατηγορία των βιομηχανικών και ενεργειακών έργων). Κάθε επιχείρηση κατατάσσεται σε μία τάξη για κάθε κατηγορία. Οι τάξεις ορίζονται σε επτά για κάθε κατηγορία και ακολουθεί η όγδοη τάξη που είναι γενική

Με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων καθορίζεται το ανώτατο όριο προϋπολογισμού των εργολαβιών τις οποίες μπορεί να αναλάβει η επιχείρηση που ανήκει σε κάθε τάξη με δυνατότητα διαχωρισμού κατά κατηγορίες, τα ειδικά όρια για τις κοινοπραξίες και οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή αυτών των ειδικών ορίων

«παρ.7 (Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.4 του άρθρου 14 του Ν. 2229/94). Κάθε επιχείρηση δεν επιτρέπεται να έχει σε κάθε δεδομένη στιγμή μέσα σε όλη τη χώρα ανεκτέλεστο μέρος εργολαβιών δημόσιων έργων μεγαλύτερο από το τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της τάξης στην οποία ανήκει

Το όριο του ανεκτέλεστου υπόλοιπου εργασιών κάθε έργου διαπιστώνεται με προσκόμιση βεβαίωσης του Μ.Ε.ΕΠ. ή της αρμόδιας υπηρεσίας που εκτελεί

το αντίστοιχο έργο και εκδίδεται μέσα στο προηγούμενο τρίμηνο πριν από την ημερομηνία δημοπράτησης του έργου

Στο όριο του ανεκτέλεστου υπόλοιπου των εργασιών δεν υπολογίζονται τα έργα που κατασκευάζονται με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις των τάξεων Ε', Στ', Ζ', και Η' μπορούν να συμμετέχουν αυτοτελώς σε δημοπρασία πέραν του προβλεπόμενου ορίου κατά τάξη και κατηγορία, μέχρι του τριπλάσιου της καθαρής τους θέσης και πάντως όχι μεγαλύτερου του διπλάσιου προβλεπόμενου ορίου για κάθε τάξη και κατηγορία. Με αυτό το όριο μπορεί να υπολογίζεται και το ανεκτέλεστο, προκειμένου να γίνει δεκτή η προσφορά της εργοληπτικής επιχείρησης

β/ Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 1 της εκδοθείσας κατ' εξουσιοδότηση της παρ.5 του άρθρου 16 του Ν. 1418/84 ΕΛ2α/01/12/ΦΝ 294/18-3-85 απόφασης του Υπουργού Δημοσίων Έργων (Β 170) όπως ισχύει μετά την τελευταία τροποποίησή της με τη Δ17α/03/74/ΦΝ 312/16-12-94 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Β 953) « 1 παρ.1. Το ανώτατο όριο συνολικού προϋπολογισμού αξίας έργου, το οποίο μπορεί να αναλάβει εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στην Α' τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. για οποιαδήποτε άλλη κατηγορία έργων εκτός από την κατηγορία ηλεκτρομηχανολογικών έργων, ορίζεται σε είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δραχμές. Για την κατηγορία ηλεκτρομηχανολογικών έργων, το όριο αυτό ορίζεται σε δέκα έξι εκατομμύρια (16.000.000) δραχμές.

Παρ.2. Τα ανώτατα όρια προϋπολογισμού αξίας έργων τα οποία μπορούν να αναλάβουν εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. ορίζονται για κάθε άλλη τάξη των αντίστοιχων κατηγοριών σε πολλαπλάσια των ορίων, που ορίζονται με την παράγραφο 1 για την Α' τάξη ως εξής:

α/ Για την Β' τάξη τέσσερις φορές το όριο της Α' τάξης.

β/ Για την Γ' τάξη δέκα φορές το όριο της Α' τάξης .

.....
η/ Για την Η' τάξη εξακόσιες φορές το όριο της Α' τάξης».

γ/ τέλος, κατά το άρθρο 1 παρ.1 και 3 του Ν. 1418/84, όπως η παράγραφος 3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 2229/94, «1. παρ.1. Τα δημόσια έργα είναι έργα υποδομής της Χώρας που καλύπτουν βασικές

ανάγκες του κοινωνικού συνόλου, συμβάλλουν στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνατοτήτων, στην αύξηση του εθνικού προϊόντος, στην ασφάλεια της Χώρας και γενικά αποσκοπούν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής του λαού».

«παρ.3. Από τεχνική άποψη δημόσια έργα είναι όλα τα έργα που εκτελούν φορείς του δημοσίου τομέα και συνδέονται με οποιονδήποτε τρόπο με το έδαφος, το υπέδαφος ή τον υποθαλάσσιο χώρο, όπως και τα πλωτά τμήματα των τεχνικών έργων. Ως έργο νοείται κάθε νέα κατασκευή ή επέκταση ή ανακαίνιση ή επισκευή ή συντήρηση και η οικονομικά ή τεχνικά αυτοτελής λειτουργία, καθώς και κάθε σχετική ερευνητική εργασία, που απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση».

II. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις προκύπτει ότι: α/ Το όριο του ανεκτέλεστου μέρους των εργολαβιών το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει κάθε εργοληπτική επιχείρηση σε όλη τη Χώρα για να μπορεί να συμμετάσχει σε δημοπρασίες για την κατασκευή δημοσίων έργων, σχετίζεται γενικώς με αυτά τα οποία κατά το νόμο χαρακτηρίζονται ως τέτοια (δημόσια έργα), και κατασκευάζονται από φορείς του δημόσιου τομέα γενικώς και όχι μόνο αυτά που διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 1418/84 (ιδία άρθρα 1 παρ.1 και 3 και 16 παρ. 7 του Ν. 1418/84) και συνεπώς κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, η προσήκουσα απάντηση στο υπό στοιχ. 1^ο ερώτημα είναι ότι, για τον έλεγχο του ανεκτέλεστου μέρους των συμβάσεων λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο οι εκκρεμείς συμβάσεις κατασκευής δημοσίων έργων που διέπονται από το Ν. 1418/84, αλλά όσες γενικώς εκτελούνται από φορείς του δημόσιου τομέα.

β/ Από τις ίδιες διατάξεις (ιδία άρθρο 16 παρ.7 του Ν. 1418/84) προκύπτει ότι το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβιών δημοσίων έργων συνδέεται με το ανώτατο όριο της τάξης στην οποία ανήκει η εργοληπτική επιχείρηση χωρίς ειδικότερη μνεία για τις κατηγορίες (στις οποίες ανήκει), άλλωστε και τα εκδιδόμενα πιστοποιητικά ως προς το ανεκτέλεστο ποσό των εργολαβιών από τις αρμόδιες υπηρεσίες είναι γενικά και όχι κατά κατηγορίες έργων και συνεπώς, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, η προσήκουσα απάντηση στο υπό στοιχ. 1β ερώτημα είναι ότι για το ανεκτέλεστο μέρος των

εργολαβικών συμβάσεων λαμβάνονται υπόψη όλες οι εκκρεμείς συμβάσεις κατασκευής δημόσιων έργων της εργοληπτικής επιχείρησης.

γ/ Αναφέρθηκε ήδη ότι πλην των εγγεγραμμένων στην Η΄ τάξη εργοληπτικών επιχειρήσεων, οι λοιπές είναι δυνατόν να έχουν εγγραφεί σε μία ή περισσότερες κατηγορίες και σε διαφορετική κατά κατηγορία τάξη, οπότε γεννάται το πρόβλημα του προσδιορισμού του ανώτατου ορίου του ανεκτέλεστου μέρους των εργολαβιών μιας εργοληπτικής επιχείρησης, ως προς τη δυνατότητα συμμετοχής της σε δημοπρατούμενο έργο, το οποίο ανήκει π.χ. στις κατηγορίες των κτιριακών και ηλεκτρομηχανολογικών έργων, στις οποίες μία εργοληπτική επιχείρηση έχει εγγραφεί στις Δ΄ και Γ΄ τάξεις αντίστοιχα.

Στην ισχύουσα νομοθεσία δεν υπάρχει ρητή ειδική ρύθμιση, αν όμως ληφθεί υπόψη ότι για την εγγραφή γενικώς μιας εργοληπτικής επιχείρησης στο Μ.Ε.ΕΠ. απαιτείται μία ελάχιστη υλικοτεχνική και σε ανθρώπινο δυναμικό υποδομή, κατά τα ειδικότερον αναφερόμενα στο άρθρο 7 του ΠΔ 472/85 (Α. 168) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ΠΔ 368/94 (Α. 201) και για την επέκταση και αναβάθμισή της σε ανώτερες της Α΄ τάξης και περισσότερες της μιας κατηγορίες η βασική υποδομή ενισχύεται, έπεται ότι η δυναμικότητα μιας εργοληπτικής επιχείρησης η οποία είναι εγγεγραμμένη σε περισσότερες της μιας κατηγορίες και διαφορετικές τάξεις, είναι αντίστοιχη με τη δυναμικότητα της τάξης στην οποία έχει εγγραφεί για κάθε κατηγορία έργων και συνεπώς για να προσδιορίσουμε τη δυνατότητα συμμετοχής της σε διαγωνισμούς δημόσιων έργων που ανήκουν σε περισσότερες κατηγορίες, θα εξετάσουμε το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβιών της γενικώς, και αν αυτό υπερβαίνει το τριπλάσιο του ορίου της ανώτερης τάξης που έχει εγγραφεί αποκλείεται του διαγωνισμού, ενώ, αν δεν το υπερβαίνει, το τριπλάσιο του άνω ορίου θα εξετασθεί σύμφωνα με την τάξη που έχει εγγραφεί στη συγκεκριμένη κατηγορία.

Δηλαδή, μία εργοληπτική επιχείρηση η οποία κατά τα ήδη λεχθέντα, έχει εγγραφεί στη Δ΄ τάξη οικοδομικά και στη Γ΄ τάξη ηλεκτρομηχανολογικά, εάν μεν το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβιών της γενικώς υπερβαίνει το τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της Δ΄ τάξης αποκλείεται του διαγωνισμού, εάν υπολείπεται του άνω ορίου μπορεί να συμμετάσχει για την κατηγορία των

οικοδομικών, αλλά αποκλείεται της κατηγορίας των ηλεκτρομηχανολογικών, αν το ανεκτέλεστο μέρος των εργασιών της υπερβαίνει το τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της Γ' τάξης της κατηγορίας των ηλεκτρομηχανολογικών έργων.

Συνεπώς, επί του υπό στοιχ. 2 ερωτήματος αρμόζει η πιο πάνω αναλυτική απάντηση.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 11-10-2001

Ο Προεδρεύων

Δημήτριος Σαββίδης

Νομικός Σύμβουλος

Ο Εισηγητής

Θεόδωρος Ρεντζεπέρης

Ε
παρά την ομοφωνία γνώμης
των Α' Τμημάτων του Ν.Σ.Σ.

87